

Souborný katalog ČR

Hana Vochozková, ÚVT MU

Potřebujete nutně určitou knihu či jiný dokument a vaše „mateřská“ knihovna ho nemá ve fondu nebo je zrovna vypůjčen? Místo časově náročného prohledávání katalogů jednotlivých knihoven můžete zkusit prohledat katalog pouze jeden – *Souborný katalog ČR* <http://skc.nkp.cz>. V případě, že vaše hledání bylo úspěšné, můžete pak požádat o zapůjčení dokumentu prostřednictvím MVS (= Meziknihovní Výpůjční Služby).

V Souborném katalogu ČR najdete záznamy o dokumentech, které vlastní české knihovny (vědecké, vysokoškolské, odborné i veřejné), které do Souborného katalogu ČR zasílají svoje záznamy nebo poskytují informace o odběru periodik. Přehled zúčastněných knihoven lze získat na adrese <http://www.caslin.cz/pro-uzivatele/spolupracujici-knihovny/>. V roce 2008 do Souborného katalogu ČR aktivně přispívalo (přispívání je dobrovolné) více než 150 českých knihoven. Knihovny MU se mezi aktivní přispěvatele zařadily letos v říjnu. Protože se záznamy do Souborného katalogu ČR zasílají dávkově po částech a podléhají zevrubné kontrole, předpokládáme převedení celého katalogu MU (přes tři čtvrtě milionu záznamů) do Souborného katalogu ČR v druhé polovině roku 2009.

Předchůdcem Souborného katalogu ČR byly souborné katalogy CEZL (Centrální Evidence Zahraniční Literatury) vytvářené od roku 1965 ve Státní knihovně ČSR (nyní Národní knihovně ČR) v Praze, v té době pochopitelně v klasické tj. listkové podobě.

Zásadní automatizace systému CEZL byla zahájena v rámci projektu CASLIN v první polovině 90. let minulého století. V elektronické podobě je katalog budován od roku 1995, od roku 1997 přijímá i záznamy domácí produkce. Od počátku roku 1998 je Souborný katalog ČR zdrojem pro kooperativní zpracování České národní bibliografie.

V listopadu 2008 obsahoval Souborný katalog ČR cca 3,4 milionu záznamů dokumentů (monografií, speciálních dokumentů tj. hudebnin, map,

zvukových dokumentů a seriálů) a to českých i zahraničních bez omezení vročení. Každému záznamu odpovídá obvykle řada knihovních jednotek v knihovnách zapojených do souborného katalogu.

Protože Souborný katalog ČR je stejně jako katalog MU budován v systému Aleph500, nemělo by vyhledávání činit uživatelům MU žádné potíže. V Souborném katalogu ČR (<http://skc.nkp.cz>) lze vyhledávat v celé bázi nebo v dílčí bázi Monografie a speciální dokumenty nebo v dílčí bázi Seriály. Základní vyhledávání umožňuje vyhledat dokument podle názvových údajů, autora, ISBN/ISSN/ISMN, roku vydání, nakladatele. Vyhledávání lze omezit kódem země vydání a jazykem dokumentu. Databázi si lze prohlížet též pomocí rejstříků, v nichž lze vyhledávat podle následujících položek: název, předmětová hesla, autor (příjmení jméno), korporace/akce, nakladatelé, edice, ISBN/ISMN, ISSN, MDT. Je však třeba počítat s tím, že v záznamech Souborného katalogu ČR je tzv. věcný popis velmi různorodý.

Záznamy obsahují informaci (sigla a zkrácený název knihovny) o tom, která ze zúčastněných knihoven dokument vlastní a kde si tedy můžete dokument vypůjčit. Z přehledu vlastníků záznamu lze přejít na záznam příslušné knihovny v bázi ADR (Adresář knihoven a informačních institucí v ČR), kde najdete kromě různých informací o knihovně a kontaktů také funkční link na webové stránky knihovny a na její online katalog.

U řady záznamů je možno propojit se přímo do lokálních katalogů knihoven (vlastníků dokumentů) a získat tak aktuální informaci o momentální dostupnosti dokumentu v konkrétní knihovně (např. zda je dokument v knihovně k dispozici nebo je právě vypůjčen).

V záznamech seriálů jsou kromě toho uvedeny také údaje o odebíraných ročnících a době uchování. U některých titulů seriálů je možné propojení na plný text.

Přímo ze Souborného katalogu ČR lze odeslat objednávku MVS na výpůjčku dokumentu nebo objednávku na zhotovení kopie dokumentu nebo jeho části. Tato služba je určena pouze knihovnám nikoliv jednotlivcům. Přehled knihoven poskytujících tuto službu naleznete na ad-

rese <http://www.caslin.cz/pro-uzivatele/spolupracujici-knihovny/>.

Za MU je to zatím Ústřední knihovny Pedagogické fakulty, Přírodovědecké fakulty a Fakulty sociálních studií. Zapojení ostatních knihoven MU se předpokládá v nejbližší době.

Literatura

[1] Web souborného katalogu ČR (informační stránky). <http://www.caslin.cz/> □